

Einar Gerhardsens plass 1

Oslo

Uttalelse til rapportene om ny sentralnettforbindelse Sima - Samnanger

Jeg tør gi min uttalelse til den planlagte sentralnettforbindelse som linje eller kabel til Bergen regionen. Fire rapporter er nylig lagt fram om saken under forutsetningen av at forbindelsen er nødvendig. I rapportene vurderes muligheter og kostnader med kabel, samt mulige tiltak og de samfunnsøkonomiske konsekvensene dersom en trenger lenger tid med å bygge en ny forbindelse. Det som mangler, og heller ikke er gjort tidligere, er bredde analyser med reelle alternativer for å redusere kraftbehovet og dermed unngå bygging av en ny forbindelse.

Av rapportene kan en trekke ut at elektrisk oppvarmingsformål utgjør ca 40 % av energibehovet og ca 50 % av effektbehovet i regionen. Behov for økt effektkapasitet er ikke mer enn ca 100 MW og behovet for tilført energi i samtidig tørre og kalde sesonger er ca 500 GWh. Nytt forbruk og ny produksjon av elektrisk kraft i regionen er forventet å vokse om lag like mye fra 2011 til 2020. En konsesjons søkt intern reserveforbindelse i sentralnettet innen Bergen regionen vil styrke energibalansen for regionen.

Forbindelsen vil også muliggjøre ny kraftproduksjon fra Hardanger. Til hvilken total samfunnspris for elnettet og hvor kraften i tilfelle skal hen, er et åpent spørsmål.

For å oppnå nødvendig kapasitetsøkningen til Bergen regionen, planlegges det en ny sentralnettlinje over Hardanger til ca kr 1.400 mill. inklusiv kapitalisert drift-, vedlikeholds- og reparasjonskostnader. Antar en at samtidig tørre og kalde perioder oppstår hvert femte år, og deler kostnadene likt mellom økt effektbehov og økt behov for energitilførsel, vil kostnadene utgjøre 7.000 kr/kW effekt og 70 øre/kWh for importert kraft til regionen – d.v.s. samfunnets "nettleie".

Alternativt vurderes det kabel til ca kr 8.000 mill. inklusiv kapitalisert økte drift-, vedlikeholds-, reparasjons- og tapskostnader i forhold til linje. Med samme fordeling vil kostnadene utgjøre 40.000 kr/kW effekt kapasitet og 4 kr/kWh for importert kraft.

Dette synliggjør hva økt bruk av elektrisk kraft til oppvarming, i tilfelle ledningen blir bygd, vil medfører med hensyn til bruk av samfunnsmidler og inngrep i naturen. Her må en snu i tide. Elektrisitet er en foredlet ressurs som bør prioriteres til nødvendige formål, og en bør mest mulig unngå elektrisk oppvarming. Selvfølgelig skal ingen fryse, men for samfunnet er det i mange tilfeller mer rasjonelle måter å ivareta oppvarmingen på. Ved bl.a. å nytte kollektivløsninger med bioenergi i nær- og fjernvarmeanlegg innen byggtette områder, kan en oppnå en bærekraftig og optimal løsning. En slik løsning vil være mest energieffektiv, til det beste for redusert utslipp av klimagasser, utløse minimale inngrep i naturen og høyne leveringssikkerheten.

Elektriske varmepumper bør en kun nytte der bioløsninger ikke er rasjonelt i et samfunnsperspektiv.

Sentrale myndigheter må legge bedre til rette for en slik utvikling. Fra myndighetene er det høy fokus på produksjon av ny fornybar kraft. Den direkte og indirekte støtten for å produsere og transportere kraften fram til brukere er langt, langt høyere enn støtten til å få fram fornybar varme til de samme brukerne.

For å få et helhetlig samfunnsperspektiv om energi, må det høyere kompetanse til hos

byråkratiet i sin fulle bredde, innen forskning og hos konsulenter. Se til resultater etter en helhetlig samfunnsforskning om energi i Danmark og Tyskland.

Innen konsesjonsområdet for fjernvarme i Bergen er det et stort potensial for å konvertere elektrisk oppvarming til fjernvarme. Bergen og andre kommuner i regionen kan selv bidra til en god energiforsyning ved å tilrettelegge for økt nær-/fjernvareutbygging og dermed overflødiggjøre Hardanger forbindelsen. Forutsetningen er at anleggene får samfunnsmidler som noe mer samsvarer med midlene som trengs til foreslått tiltak for å få fram samme oppvarmingsenergien som kraft.

En må også ta med seg at økt andel fjernvarme vil medføre en relativt lavere kraftpris, spesielt i vinterhalvåret.

Vennlig hilsen

Alf Idsø